

Versoepelingen en de rol van de cliëntenraad

Geplaatst op 14 juni 2021

Sinds twee maanden is er weer meer mogelijk voor mensen die langdurige zorg of thuiszorg ontvangen. Preventieve coronamaatregelen konden verder versoepeld worden. Ruim een maand geleden zetten we een **poll** uit over de ervaringen van cliëntenraden met deze versoepelingen. Daar ontvingen we tientallen reacties op. In gesprekken met cliëntenraden merken we dat dit thema nog altijd actueel is en in sommige

gevallen discussie en dilemma's oplevert. De mate en het tempo waarin versoepelingen worden doorgevoerd, verschillen sterk per zorgaanbieder. Ook verschilt de manier waarop cliëntenraden betrokken zijn bij de afspraken die hierover worden gemaakt.

“Mondkapjes bijna altijd af, groepsactiviteiten weer gestart in aangepaste vorm. Overdracht weer gezamenlijk, hekken weg tussen logeerkamer, soos en woningen. Verder nog met gezond verstand landelijke richtlijnen volgen. Het is een feest dat het weer kan”

Verschillen in versoepelingen

Uit de reacties op de poll en in gesprekken met en signalen van cliëntenraden blijken verschillen in de mate en het tempo van de versoepelingen van coronamaatregelen. Sommige organisaties lopen juist een stapje voorop en anderen zijn veel terughoudender in het doorvoeren van de versoepelingen. Bijvoorbeeld in het organiseren van groepsactiviteiten. Dat verschil is het gevolg van beleid. Zorgaanbieders kunnen namelijk voor een groot deel zelf maatwerk bepalen. LOC onderstreept altijd het belang van maatwerk, maar dat maatwerk moet wel gebaseerd zijn op overleg met cliënten en hun naasten. En aansluiten bij de behoeften en noden die zij zélf aangeven. Het kan dus niet zo zijn dat er nog even gewacht wordt met een bepaalde versoepeling (zoals het organiseren van groepsactiviteiten) alleen ‘omdat de manager en medewerkers dat niet zo zien zitten’. De waarden van mensen die zorg krijgen en hun naasten moeten de basis vormen voor de beslissingen. De cliëntenraad mag deze belangen in zijn vertegenwoordigende rol stevig bewaken. En managers aanspreken om ruimte te maken voor wat wél mogelijk is, zodat mensen zoveel mogelijk het leven kunnen leiden dat zij willen.

Lees voor meer achtergrondinformatie en toelichting op de rechten van de cliëntenraad die hierbij gelden ook het [artikel dat LOC eerder schreef over versoepelingen in de zorg](#).

Samenwerking zorgorganisatie

Er blijven verschillen in de mate waarin de cliëntenraad betrokken is bij de besluitvorming over versoepelingen. Via de poll kwamen reacties binnen van cliëntenraden die zowel op lokaal als centraal niveau heel vroeg betrokken werden bij te maken keuzes tot cliëntenraden die besluiten hooguit ter informatie aangeboden kregen. Het uitgangspunt is dat cliëntenraden instemming moeten verlenen aan besluiten en regelingen die cliënten direct aangaan. De betrokkenheid bij de voorbereiding en uitvoering van het besluit kan vervolgens verschillen. Maar de cliëntenraad mag zijn positie in deze situatie duidelijk aangeven richting de zorgorganisatie.

Cliëntenraden die graag aan de slag willen om de medezeggenschap te versterken, raden we aan om een kijkje te nemen in de [vernieuwde opleidingsgids van LOC](#). We ondersteunen je graag om, ook in jullie situatie, te komen tot medezeggenschap die écht meerwaarde brengt.

Samenwerking lokale / centrale cliëntenraden

Ligt er een beslissing voor die geldt voor de gehele zorgorganisatie, dan wordt deze vaak voorgelegd aan de centrale cliëntenraad. Wanneer het gaat om lokale maatregelen, moet de lokale cliëntenraad betrokken worden. Specifieke afspraken over de verdeling van bevoegdheden staan vaak in de medezeggenschapsregeling beschreven. Cliëntenraden gaven aan graag onderling uit te wisselen met anderen hoe deze samenwerking tussen lokale en centrale raden in de praktijk werkt. Wil je je eigen ervaring delen, of heb je een vraag aan andere raden – [praat ook mee](#).

Ideeën, zorgen of suggesties?

Vanuit de visie Waardevolle zorg en het nauwe contact met cliëntenraden vraagt LOC bij landelijke beleidsmakers regelmatig aandacht voor signalen en zorgen van cliëntenraden. Steeds benadrukken we hoe belangrijk het is om te luisteren naar de ervaringen van mensen die zorg ontvangen en hun naasten. Ook brengen we ideeën en concrete suggesties in die cliëntenraden met ons delen. Zo hebben we afgelopen maand de suggestie ingebracht om gratis zelftesten in de zorg in te zetten om bezoek te vergemakkelijken. Ook vroegen we aandacht voor de ontwikkelingen rondom 'testen met toegang' en de toegankelijkheid daarvan voor mensen die minder digitaal vaardig zijn. En in zijn algemeenheid voor mogelijkheden om in deze tijd weer de dingen te kunnen doen die voor mensen belangrijk zijn.

Heb je als cliëntenraad zorgen over bepaalde ontwikkelingen, of juist ideeën en suggesties? Laat het ons gerust laagdrempelig weten via vraagbaak@loc.nl, of bel even naar 030 284 32 00.

Meer lezen

- Lees ook het [artikel dat LOC eerder schreef over versoepelingen in de zorg](#).
- In de begin april herziene handreiking 'Bezoek en sociaal contact, corona in verpleeghuizen' is uitgewerkt hoe individueel maatwerk per bewoner [tot stand kan komen](#). Daar is ook de rol van de cliëntenraad verder in uitgewerkt.
- De komende weken zijn er nog verschillende thematische sparsessies om met andere leden van cliëntenraden in gesprek te gaan over diverse thema's, waaronder [contact tijdens corona](#) en [herpakken van je rol na corona](#)

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Coronavirus](#), [Adviesonderwerpen van de cliëntenraad](#), [Kwaliteit van de verpleeghuiszorg](#), [Kwaliteit wijkverpleging](#), [Vrijheid en veiligheid](#)